

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch
a přírodu

Prioritní osa 2 OPŽP

Chystané a provedené změny, připravované a probíhající výzvy, spoluspalování odpadu

Linda Vonásková
Odbor ochrany ovzduší
Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí ■ Státní fond životního prostředí ČR
www.opzp.cz ■ [zelená linka 800 260 500](tel:800260500) ■ dotazy@sfzp.cz

Operační program Životní prostředí

- sektorový program, druhý největší – 18,4% všech prostředků z fondů EU pro ČR
- na programové roky 2007-2013 je k dispozici **4,92 mld. €** na ochranu a zlepšení různých složek životního prostředí
- OPŽP je financován ze dvou fondů:
ERDF (14,3%) a FS (85,7%)
- Řídícím orgánem je **MŽP**
- Zprostředkujícím orgán: **SFŽP**
- Dosud bylo vyhlášeno **31** výzev na jednotlivé osy

Operační program Životní prostředí

- OPŽP je rozdělen do 8 prioritních os, z nichž každá je zaměřena na jinou oblast životního prostředí:
 1. PO 1 – Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní
 2. PO 2 – Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí
 3. PO 3 – Udržitelné využívání zdrojů energie
 4. PO 4 – Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží
 5. PO 5 – Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik
 6. PO 6 – Zlepšování stavu přírody a krajiny
 7. PO 7 – Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu
 8. PO 8 – Technická pomoc

Oblasti podpory PO 2

- **2.1 Zlepšení kvality ovzduší**
 - finanční alokace 348,432 mil. EUR
- **2.2 Omezování emisí**
 - finanční alokace 285,714 mil. EUR

Celkem bylo v PO 2 schváleno do dnešního dne **248** projektů s celkovou výší podpory kolem **2,5 miliardy Kč**. Z celkových alokovaných prostředků 634,146 mil. EUR (*cca 15,5 miliardy Kč*) došlo k vyčerpání cca 16 % finančních prostředků.

Oblast podpory 2.1 – Zlepšení kvality ovzduší

Na základě specifických cílů oblasti podpory je tato rozdělena do čtyř podoblastí:

- 2.1.1 Snížení imisní zátěže ze zdrojů v objektech nenapojených na CZT
- 2.1.2 Snížení příspěvku k imisní zátěži obyvatel omezením emisí z energetických systémů včetně CZT
- 2.1.3 Snížení imisní zátěže omezením prašnosti z plošných zdrojů
- 2.1.4 Doplnění a inovace systémů sledování a hodnocení imisní zátěže na území ČR

V rámci této oblasti podpory jsou přijatelné pouze projekty, které jsou obsaženy v příslušném programu ke zlepšení kvality ovzduší.

Podporované projekty 2.1.1

- Pořízení nízkoemisního spalovacího zdroje (výkon do 5 MW), který splňuje hodnoty nejlepší emisní třídy a případná současná realizace energetických úspor (zateplení)
- Možná podpora výměny zdroje na fosilní paliva (například uhlí za uhlí)
- Metodický pokyn OOO k definici nízkoemisního spalovacího zdroje:

http://www.mzp.cz/cz/nizkoemisni_spalovaci_zdroj

Podporované projekty 2.1.2

- Výstavba nového CZT včetně nových rozvodů tepla a rozsáhlé rekonstrukce či rozšiřování stávajících rozvodů za účelem připojení nových zákazníků náhradou spalovacích zdrojů a případná rekonstrukce centrálního zdroje tepla do 5 MW jmenovitého tepelného výkonu
- Rozšíření stávající středotlaké plynovodní sítě při současném zajištění přechodu na spalování plynných paliv u jednotlivých zdrojů
- V případě rekonstrukce spalovacího zdroje budou přijatelné také projekty na instalaci dodatečných technologických zařízení sloužících ke snižování emisí NO_x, SO₂ nebo TZL.

Podporované projekty 2.1.3

- Výsadba a regenerace izolační zeleně oddělující obytnou zástavbu od průmyslových staveb či komerčních areálů nebo frekventovaných dopravních koridorů
- Pořízení strojů na úklid zpevněných cest nebo silničních komunikací za účelem snížení prašnosti
- Pořízení dalších technických zařízení ke snižování prašnosti z plošných zdrojů

Podporované projekty 2.1.4

- Výstavba a obnova systémů sledování a modelování kvality ovzduší v celorepublikovém měřítku včetně vybavení provozovatelů monitorovacích systémů
- Investiční podpora výstavby a aktualizace databází a digitálních mapových podkladů v oblasti ochrany kvality ovzduší, určených zejména pro komplexní hodnocení kvality ovzduší na území ČR a posouzení dopadů opatření ke zlepšení kvality ovzduší

Přehled některých schválených žádostí v rámci posledních hodnocených výzev

- 2.1.1 – především zateplení objektů se současnou výměnou zdroje vytápění (školy, obecní budovy, apod.)
- 2.1.2
 - Plynovod v obci Pěňčín – místní část Bratříkov
Celkové náklady: 5.572.108,- Kč
Dotace z FS a SR: 4.848.570,- Kč
Předmětem podpory je vybudování středotlaké plynovodní sítě v obci Pěňčín, místní části Bratříkov.

Název přínosu	Hodnota t/rok
Snížení emisí TZL	1,4871
Snížení emisí NOx	1550
Snížení emisí primárních částic a prekurzorů sekundárních částic	2,494
Snížení emisí VOC	0,8546
Snížení emisí CO2	92,101
Snížení emisí SO2	1,612
Snížení emisí CO	3,7881
Nově vybudované (rekonstruované) rozvody	1,2030 km

Přehled některých schválených žádostí v rámci posledních hodnocených výzev

■ 2.1.2

- Plynofikace Doubí u Turnova

Celkové náklady: 6.195.752,- Kč

Dotace z FS a SR: 3.726.849,- Kč

Předmětem projektu je výstavba nového STL plynovodu včetně přípojek v délce 484 m a nových 6 kusů STL přípojek v délce 44 m. 4 ks přípojek budou připojeny ze spalování HU a 2 ks přípojek budou připojeny ze spalování PB - tyto nebudou součástí podpory.

Název přínosu	Hodnota t/rok
Snížení emisí TZL	0,3917
Snížení emisí NOx	0,0929
Snížení emisí primárních částic a prekurzorů sekundárních částic	0,9308
Snížení emisí VOC	0,3538
Snížení emisí CO2	52,054
Snížení emisí SO2	0,8469
Snížení emisí CO	1,794
Nově vybudované (rekonstruované) rozvody	0,4850 km

Přehled některých schválených žádostí v rámci posledních hodnocených výzev

2.1.3

- Snížení imisní zátěže z dopravy pomocí izolační zeleně v Praze - Běchovicích

Celkové náklady: 16.891.748,- Kč

Dotace z FS a SR: 9.875.067,- Kč

Předmětem projektu je výsadba izolační zeleně v městské části Praha-Běchovice. Izolační zeleň bude v ulicích Českobrodská a Mladých Běchovic oddělovat obytné zóny od významných liniových zdrojů znečišťujících ovzduší, zejména páteřních komunikací. V první fázi dojde na vybraných pozemcích k dosadbě stromového patra a vyplnění proluk keřovým patrem, druhou fází je ve vhodných lokalitách umístění kontejnerů s víceúrovňovou vegetací. Druhá skladba dřevin je navržena s ohledem k zatíženosti prostředí. Budou zde vysázeny druhy odolné vůči zátěži ze znečištěného ovzduší s podsadbou keřového a bylinného patra.

Název přínosu	Hodnota t/rok
Plocha na níž dochází k založení/regeneraci izolační zeleně	1,5 ha
Snížení emisí TZL	3,9740

Specifická kritéria přijatelnosti 2.1

- Kromě souladu projektu s aktuálním zněním výzvy a s programy ke zlepšování kvality ovzduší také soulad dodaných podkladů uvedených v žádosti
- Z této oblasti nebude podporována výměna plynového zdroje za plynový
- Jsou zde uvedeny požadavky platné normy na energetickou náročnost budov

Oblast podpory 2.2 – Omezování emisí

2.2.a) rekonstrukce spalovacích zdrojů s inst. výkonem větším než 5 MW za účelem snížení emisí NO_x, SO₂ a prachových částic

(2.2.e)..a současně vytvoření nových kapacit pro spoluspalování odpadu - u VZ a ZVZ)

2.2.b) rekonstrukce nespalovacích zdrojů nebo instalace dodatečných zařízení pro zachyt emisí za účelem snížení emisí znečišťujících látek, pro které jsou stanoveny emisní, imisní limity (nebo technické a další podmínky provozu, které emisní limity nahrazují)

(2.2.f)..u velkých nespalovacích stac. zdrojů současné vytvoření nových nebo stávajících kapacit na spoluspalování odpadu)

Oblast podpory 2.2 – Omezování emisí

2.2.c) záměna technologií a technická opatření na zdrojích vedoucí k odstranění (či snížení) emisí VOC

2.2.d) technická opatření na zdrojích vedoucí k odstranění (či snížení) emisí NH₃

Přehled některých schválených žádostí v rámci posledních hodnocených výzev

- 2.2.a) Omezování emisí – kotelny nad 5 MW
 - Modernizace teplárny AMFM – snížení emisí NO_x, SO₂ a TZL
Celková náklady: 232.716.858,- Kč
Dotace z FS a SR: 91.371.428,- Kč
Předmětem podpory je vybudování nového energetického centra v teplárně AMFM zahrnující instalaci 2 parních plynových kotlů na zemní plyn o celkovém parním výkonu 36 t/hod. (2x18 t/hod.) a plynové spalovací mikroturbíny pro výrobu elektrické energie o výkonu 1000 kWe, ve stávající hale teplárny. Nová technologie bude instalována do stávajícího objektu teplárny místo demontovaných kotlů K1 a K2. Stávající uhelné kotle K3 a K4 spalující černouhelný hruboprach budou, po uvedení plynové kotelny do provozu, odstaveny.

Název přínosu	Hodnota t/rok
Snížení emisí TZL	0,9
Snížení emisí NO _x	53
Snížení emisí primárních částic a prekurzorů sekundárních částic	161,48
Snížení emisí CO ₂	22200
Snížení emisí SO ₂	211

Přehled některých schválených žádostí v rámci posledních hodnocených výzev

2.2.a) Omezování emisí – kotelny nad 5 MW

- Snížení emisí Teplárna Otrokovice a. s.

Celková náklady: 468.884.831,- Kč

Dotace z FS a SR: 152.088.944,- Kč

Předmětem podpory je provedení významných primárních a sekundárních opatření na zvláště velkém stacionárním spalovacím zdroji, kotlích K3, K4 a K5 v kotelně Teplárny Otrokovice a.s. Jedná se o technické úpravy spalovacího procesu včetně výměny stávajících práškových hořáků za nízkoemisní, spojené s instalací selektivní nekatalytické redukce pro snížení emisí oxidů dusíku. Ke snížení emisí oxidů síry bude provedena úprava stávajícího odsiřovacího zařízení souběžně s dodatečně vloženým stupněm – technologií injektáže suchého sorbentu na bázi $\text{Ca}(\text{OH})_2$.

Název přínosu	Hodnota t/rok
Snížení emisí NOx	363
Snížení emisí primárních částic a prekurzorů sekundárních částic	1214,288
Snížení emisí SO2	1680

Přehled některých schválených žádostí v rámci posledních hodnocených výzev

- 2.2.b) Omezování emisí – nespalovací zdroje
 - Výměna mokrých odlučovačů č. 3, 4, 5 a 7, 8 na slévárně oceli za suché filtry
 - Celková náklady: 6.044.400,- Kč
 - Dotace z FS a SR: 4.290.300,- Kč

Předmětem podpory je realizace filtračních zařízení, která vede k odstranění TZL do ovzduší v areálu firmy Slévárny Třinec, a.s.

Název přínosu	Hodnota t/rok
Snížení emisí TZL	10,4560
Snížení emisí primárních částic a prekurzorů sekundárních částic	10,4560
Nově dosahovaná koncentrace TZL	5 mg/m ³

Přehled některých schválených žádostí v rámci posledních hodnocených výzev

- 2.2.b) Omezování emisí – nespalovací zdroje
 - Snížení emisí TZL rekonstrukcí hasící věže koksárenských baterií č. 9, 10
Celková náklady: 2.535.503,- Kč
Dotace z FS a SR: 1.820.164,- Kč

Předmětem podpory je rekonstrukce odlučovacího zařízení v komínu hasící věže č. 2 pro koksárenské baterie 9 a 10, a instalace řízeného splachování lamel odlučovače, které zvýší efektivitu odlučování TZL z odpadního plynu, která vedou ke snížení emisí TZL do ovzduší v areálu společnosti OKK Koksovny a.s. Stávající deskové odlučovače by realizací projektu byly po každém cyklu hašení skrápěny tlakovou užitkovou vodou, dopravovanou odstředivým čerpadlem, umístěným ve strojovně hasící věže, až ke skrápěcímu potrubí umístěnému na vrcholu komína hasící věže.

Název přínosu	Hodnota t/rok
Snížení emisí TZL	17,6
Snížení emisí primárních částic a prekurzorů sekundárních částic	17,6

Přehled některých schválených žádostí v rámci posledních hodnocených výzev

- 2.2.c) Snižování emisí VOC
 - Snížení produkce VOC v máčírně odlitků
 - Celková náklady: 8.106.000,- Kč
 - Dotace z FS a SR: 4.824.800,- Kč

Předmětem podpory je realizace zařízení snižujícího množství těkavých organických látek emitovaných do ovzduší v areálu společnosti PROMET FOUNDRY a.s.

Název přínosu	Hodnota t/rok
Snížení emisí VOC	8,04
Nově dosahovaná koncentrace VOC (vyjádřeno jako TOC)	50 mg/m ³

Přehled některých schválených žádostí v rámci posledních hodnocených výzev

- 2.2.d) Odstranění emisí čpavku
 - Nákup strojů pro snížení emisí čpavku
 - Celková náklady: 4.980.800,- Kč
 - Dotace z FS a SR: 1.452.500,- Kč

Přemětem podpory je nákup techniky pro snížení amoniaku z živočišné výroby. Byly pořízeny 3 kusy zachytných zařízení.

Název přínosu	Hodnota t/rok
Snížení emisí NH ₃	4,236

Specifická kritéria přijatelnosti 2.2

- Kromě souladu projektu s aktuálním zněním výzvy také soulad údajů uvedených v žádosti s dodanými poklady (např. energetický audit, projektová dokumentace)
- V oblasti 2.2.a) mohou být podpořeny pouze projekty u zvláště velkých a velkých zdrojů
- V případě rekonstrukce spalovacího zdroje (2.2.a) budou přijatelné také projekty na instalaci dodatečných technologických zařízení sloužících ke snižování emisí NO_x, SO₂ nebo TZL

Příjemci podpory

- územní samosprávné celky a jejich svazky,
- obecně prospěšné společnosti,
- církve a náboženské společnosti,
- občanská sdružení,
- družstva
- podnikatelské subjekty – fyzické osoby,
- obchodní společnosti vlastněné z více než 67 % majetku obcemi nebo jinými veřejnoprávními subjekty,
- obchodní společnosti vlastněné z méně než 67 % majetku obcemi nebo jinými veřejnoprávními subjekty,
- státní podniky a organizace,
- příspěvkové organizace,
- ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné z více než 50 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty,
- organizační složky státu,
- veřejné a státní vysoké školy, veřejné výzkumné instituce.

Přesný výčet příjemců podpory a podmínky pro podání žádosti jsou uvedeny v Implementačním dokumentu OPŽP.

Způsobilé výdaje v PO 2

- v rámci projektové přípravy výdaje na zpracování žádosti, studie proveditelnosti, finanční analýzy, Rozptylové studie, Odborného posudku a Energetického auditu
- vícepráce do výše rozpočtové rezervy, která činí max. 5 % z celkových způsobilých přímých realizačních výdajů projektu
- stavební práce a související služby v přímé vazbě s předmětem podpory
- nákup stavby (max. do 10 % výdajů) nebo hmotného či nehmotného majetku, které bezprostředně souvisí s předmětem podpory
- výdaje související s přípravou staveniště
- zkoušky související s uváděním majetku do stavu způsobilého k užívání a k prokázání techn. parametrů (pouze v období do kolaudace)
- Náklady na ekologickou likvidaci původního zdroje
- Náklady na instalaci obn. zdroje energie (do 50 % výkonu)
- Náklady na rekonstrukci otopné soustavy, související s rekonstrukcí (náhradou) zdroje vytápění

Nezpůsobilé výdaje v PO 2

- náklady na rekonstrukci otopné soustavy, včetně vzduchotechnických rozvodů, **které nesouvisí s rekonstrukcí (náhradou) zdroje vytápění**
- náklady na výstavbu regulační stanice v rámci výstavby a rozšíření plynovodní sítě
- náklady na instalaci termoregul. ventilů
- náklady ve výši úspor provozních nákladů vygenerovaných za 5 let opatřeními, na než je požadována dotace
- náklady na úsporná opatření u střech (nad 2000 Kč/m²), u obvodových stěn budov (nad 2500 Kč/m²) a u výplní otvorů budov (nad 6000 Kč/m²)
- náklady na připojení novostaveb k energetickým systémům

Vyhlášené výzvy v roce 2011 pro PO 2

- **individuální projekty a velké projekty:**
 - 2. května byla vyhlášena speciální kontinuální výzva pro Moravskoslezský kraj, otevřena do 20.12.2011. Alokace 4,5 mld. Kč. (znění výzvy naleznete na <http://www.opzp.cz/ke-stazeni/335/12215/detail/text-xxv-vyzvy-opzp/>)
 - 2. května 2011 byla vyhlášena kontinuální výzva pro zbytek ČR, otevřena do 30.11.2011. Alokace 4,5 mld. Kč. (znění výzvy naleznete na <http://www.opzp.cz/ke-stazeni/335/12220/detail/text-xxvi-vyzvy-opzp/>)
- **Připravuje se vyhlášení samostatné výzvy na 2.2.e a 2.2.f – spoluspalování odpadu**

Informační zdroje, kontakty

- www.opzp.cz
- www.sfzp.cz
- dotazy@sfzp.cz
- call centrum: zelená bezplatná linka SFŽP 800 260 500
- <http://www.opzp.cz/sekce/180/nejcastejsi-otazky-a-odpovedi/>
- Časopis Prirota
- Regionální poradenská a informační místa pro PO 2 a PO 3
- SFŽP
- MŽP
- krajská pracoviště SFŽP

Děkuji za pozornost.

Linda Vonásková
Odbor ochrany ovzduší

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí České republiky
Vršovická 65, 100 10 Praha 10

Linda.vonaskova@mzp.cz ■ **tel.: +420 267 122 558**